

Saksframlegg

Saksnr.	Utval	Møtedato
36/26	Eldrerådet	25.08.2026
31/26	Råd for personar med nedsett funksjonsevne (PNF)	25.08.2026
	Ungdomsrådet	
86/26	Formannskapet	01.09.2026
	Kommunestyre	

Samarbeid om tilsyn etter forureiningslova

Samandrag:

Saka gjeld etablering av eit felles tilsynssamarbeid for spreidd avløp på Søre Sunnmøre. Saka har tidlegare vore handsama både som vedtakssak og orienteringssak i kommunane, og vert no lagt fram som likelydande vedtakssak i alle dei sju kommunane.

Spreidd avløp omfattar avløpsløyser for hus og hytter som ikkje er kopla til offentleg avløpsnett. Tilsyn med slike anlegg er lovpålagt etter forureiningsforskrifta og skal sikre at avløpsvatn ikkje forureinar miljø, drikkevatt og resipientar (bekk, elv, innsjø, hav, myr som mottek utslepp av forureining). Tilsynet er fullt ut sjølvkostfinansiert gjennom gebyr som vert betalt av eigarane av anlegga.

I dag er tilsyn med spreidd avløp i liten grad følgt opp i kommunane på Søre Sunnmøre. Administrasjonen har derfor vurdert ulike organiseringsformer, mellom anna kjøp av tenester frå eksisterande tilsynssamarbeid og bruk av interkommunale selskap (IKS). Kjøp av tenester frå Nordfjord og Ålesund er avklart som ikkje aktuelt, og bruk av IKS er vurdert som lite føremålsteneleg fordi det ville krevje etablering av to separate tilsynsorgan.

Administrasjonen tilrår difor at samarbeidet vert organisert som eit administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelova § 20-2. Denne modellen er nytta i mellom anna Hallingdal, der erfaringane viser at ei praktisk og teknisk tilnærming til tilsyn gir høgare tilsynsaktivitet, betre resultat og lågare kostnader.

Det vert tilrådd å starte samarbeidet med 2 tilsette for å halde kostnader og gebyr låge i oppstarten, med moglegheit for utviding etter kvart. Samarbeidet skal føre tilsyn med spreidd avløp (kapittel 12), kommunale og private avløpsanlegg (kapittel 13), olje- og fettutskiljarar (kapittel 15), samt handsame søknader om utsleppsløyve. I tillegg skal kontoret bistå kommunane med planarbeid og rettleiing innan forureinings- og avløpssaker.

Gebyrnivået er vurdert opp mot erfaringar frå Hallingdal og eksisterande ordningar på Søre Sunnmøre. Tidlegare førespegla gebyr på om lag 955 kroner årleg per anlegg vert vurdert som høgt, og erfaringar frå Hallingdal syner at eit lågare gebyrnivå kan vere realistisk.

Det er lagt opp til at gebyrforskrift og vertskommuneavtale vert vedtekne våren 2026, med tilsetjing av leiar i løpet av 2026 og oppstart av ordninga frå januar 2027. Tilsyn knytt til byggesaker er ikkje teke med i denne omgang, men kan vurderast etter 1–2 år.

For å kunne krevje gebyr er ein avhengig av å ha ein gebyrforskrift. Gebyrforskrifta, som ligg ved saka, må leggest ut for offentlig ettersyn før den vert vedtatt nærare sommaren. Saka er førebudd med bruk av kunstig intelligens, og alt innhald er kvalitetssikra av saksbehandlar.

Formannskapet 01.09.2026

Behandling:

Voting nr 1 - Voting over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 6 stemmer (86%) - Ap 2, Frp 1, H 1, SP 2

Stemmer:

Per-Johnny Brekke (H)

Merete Vatne (SP)

Paul Sindre Vedeld (SP)

Elisabet Lauvstad Haugen (Frp)

Caroline Juul (Ap)

Njål Sivertstøl (Ap)

Mot: 1 stemme (14%) - INP 1

Stemmer:

Nils Olav Moen (INP)

FO - 86/26 Vedtak

Kommunedirektøren si tilråding:

Kommunestyret vedtek

1. å delta i tilsynsasamarbeidet på Søre Sunnmøre. Samarbeidet vert organisert som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §20-2.
2. samarbeidsavtalen for tilsyn av spredt avløp.
3. å legge Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Volda kommune, Møre og Romsdal fylke til offentlig ettersyn
4. at tilsynssamarbeidet skal vere sjølvkostfinansiert. Alle kostnader knytt til tilsynsaktiviteten skal dermed finansierast av gebyret tilsyn- og søknadsgebyr som tilsynet handsamar.
5. at tilsynssamarbeidet får tilsette 2 personar og gjere innkjøp naudsynte for å drive tilsynsaktivitet, herunder også leige av lokale.
6. å delegere mynde og oppgåver til vertskommunen Volda etter følgjande lovverk og forskrifter, etter kommunelova § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid, annet ledd:
 - Forurensningsloven §7, §11, §18, §22 og §48
 - Kapittel 12, 13 og 15 i forurensningsforskrifta
 - Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med unntak av §2 om kommunal overtaking av private avløpsanlegg
 - Plan og bygningsloven §§20-1, 20-2, 21-2, 21-7, 21-4 og 27-2

Etter handsaming i kommunane vert avtalen oppdatert med dei kommunane som vert med i samarbeidet.

Samarbeidsavtalen har 24 mnd oppseiingstid.

Råd for personar med nedsett funksjonsevne (PNF) 25.08.2026

Behandling:

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 3 stemmer (100%) - Ap 1, V 1

Stemmer:

Karen Birte Bjørlykke (V)

Ottar Jan Løvoll

Roger Alf Eikeset (Ap)

Mot: 0 stemmer (0%)

PNF - 31/26 Vedtak

Kommunedirektøren si tilråding:

Kommunestyret vedtek

1. å delta i tilsynsasamarbeidet på Søre Sunnmøre. Samarbeidet vert organisert som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §20-2.
2. samarbeidsavtalen for tilsyn av spredt avløp.
3. å legge Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Volda kommune, Møre og Romsdal fylkeut til offentlig ettersyn
4. at tilsynssamarbeidet skal vere sjølvkostfinansiert. Alle kostnader knytt til tilsynsaktiviteten skal dermed finansierast av gebyret tilsyn- og søknadsgebyr som tilsynet handsamar.
5. at tilsynssamarbeidet får tilsette 2 personar og gjere innkjøp naudsynte for å drive tilsynsaktivitet, herunder også leige av lokale.
6. å delegere mynde og oppgåver til vertskommunen Volda etter følgjande lovverk og forskrifter, etter kommunelova § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid, annet ledd:
 - Forurensningsloven §7, §11, §18, §22 og §48
 - Kapittel 12, 13 og 15 i forurensningsforskrifta
 - Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med unntak av §2 om kommunal overtaking av private avløpsanlegg
 - Plan og bygningsloven §§20-1, 20-2, 21-2, 21-7, 21-4 og 27-2

Etter handsaming i kommunane vert avtalen oppdatert med dei kommunane som vert med i samarbeidet.

Samarbeidsavtalen har 24 mnd oppseiingstid.

Eldrerådet 25.08.2026

Behandling:

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 5 stemmer (100%) - Frp 1, SP 1

Stemmer:

Gudbjørn Vik

Jorun Ristesund Nystøyl (Frp)

Ottar Jan Løvoll

Paul Sindre Vedeld (SP)

Ragnhild Sande

Mot: 0 stemmer (0%)

EL - 36/26 Vedtak

Kommunedirektøren si tilråding:

Kommunestyret vedtek

1. å delta i tilsynsasamarbeidet på Søre Sunnmøre. Samarbeidet vert organisert som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §20-2.
2. samarbeidsavtalen for tilsyn av spredt avløp.
3. å legge Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Volda kommune, Møre og Romsdal fylkeut til offentlig ettersyn
4. at tilsynssamarbeidet skal vere sjølvkostfinansiert. Alle kostnader knytt til tilsynsaktiviteten skal dermed finansierast av gebyret tilsyn- og søknadsgebyr som tilsynet handsamar.

5. at tilsynssamarbeidet får tilsette 2 personar og gjere innkjøp naudsynte for å drive tilsynsaktivitet, herunder også leige av lokale.

6. å delegere mynde og oppgåver til vertskommunen Volda etter følgjande lovverk og forskrifter, etter kommunelova § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid, annet ledd:

- Forureingsloven §7, §11, §18, §22 og §48
- Kapittel 12, 13 og 15 i forureingsforskrifta
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med unntak av §2 om kommunal overtaking av private avløpsanlegg
- Plan og bygningsloven §§20-1, 20-2, 21-2, 21-7, 21-4 og 27-2

Etter handsaming i kommunane vert avtalen oppdatert med dei kommunane som vert med i samarbeidet.

Samarbeidsavtalen har 24 mnd oppseiingstid.

Kommunedirektøren si tilråding:

Kommunestyret vedtek

1. å delta i tilsynssamarbeidet på Søre Sunnmøre. Samarbeidet vert organisert som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §20-2.
2. samarbeidsavtalen for tilsyn av spredt avløp.
3. å legge Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Volda kommune, Møre og Romsdal fylke til offentlig ettersyn
4. at tilsynssamarbeidet skal vere sjølvkostfinansiert. Alle kostnader knytt til tilsynsaktiviteten skal dermed finansierast av gebyret tilsyn- og søknadsgebyr som tilsynet handsamar.
5. at tilsynssamarbeidet får tilsette 2 personar og gjere innkjøp naudsynte for å drive tilsynsaktivitet, herunder også leige av lokale.
6. å delegere mynde og oppgåver til vertskommunen Volda etter følgjande lovverk og forskrifter, etter kommunelova § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid, annet ledd:

- Forureingsloven §7, §11, §18, §22 og §48
- Kapittel 12, 13 og 15 i forureingsforskrifta
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med unntak av §2 om kommunal overtaking av private avløpsanlegg
- Plan og bygningsloven §§20-1, 20-2, 21-2, 21-7, 21-4 og 27-2

Etter handsaming i kommunane vert avtalen oppdatert med dei kommunane som vert med i samarbeidet.

Samarbeidsavtalen har 24 mnd oppseiingstid.

Vedtak som innstilling frå Eldrerådet, 25.08.2026 - 36/26

Kommunedirektøren si tilråding:

Kommunestyret vedtek

1. å delta i tilsynssamarbeidet på Søre Sunnmøre. Samarbeidet vert organisert som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §20-2.
2. samarbeidsavtalen for tilsyn av spredt avløp.
3. å legge Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Volda kommune, Møre og Romsdal fylke til offentlig ettersyn
4. at tilsynssamarbeidet skal vere sjølvkostfinansiert. Alle kostnader knytt til tilsynsaktiviteten skal dermed finansierast av gebyret tilsyn- og søknadsgebyr som tilsynet handsamar.
5. at tilsynssamarbeidet får tilsette 2 personar og gjere innkjøp naudsynte for å drive tilsynsaktivitet, herunder også leige av lokale.
6. å delegere mynde og oppgåver til vertskommunen Volda etter følgjande lovverk og forskrifter, etter kommunelova § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid, annet ledd:

- Forureingsloven §7, §11, §18, §22 og §48
- Kapittel 12, 13 og 15 i forureingsforskrifta
- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med unntak av §2 om kommunal overtaking av private avløpsanlegg
- Plan og bygningsloven §§20-1, 20-2, 21-2, 21-7, 21-4 og 27-2

Etter handsaming i kommunane vert avtalen oppdatert med dei kommunane som vert med i samarbeidet.

Samarbeidsavtalen har 24 mnd oppseiingstid.

Vedtak som innstilling frå Råd for personar med nedsett funksjonsevne (PNF) , 25.08.2026 - 31/26

Kommunedirektøren si tilråding:

Kommunestyret vedtek

1. å delta i tilsynsasamarbeidet på Søre Sunnmøre. Samarbeidet vert organisert som administrativt vertskommunesamarbeid etter kommuneloven §20-2.
2. samarbeidsavtalen for tilsyn av spredt avløp.
3. å legge Forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket, Volda kommune, Møre og Romsdal fylkeut til offentlig ettersyn
4. at tilsynssamarbeidet skal vere sjølvkostfinansiert. Alle kostnader knytt til tilsynsaktiviteten skal dermed finansierast av gebyret tilsyn- og søknadsgebyr som tilsynet handsamar.
5. at tilsynssamarbeidet får tilsette 2 personar og gjere innkjøp naudsynte for å drive tilsynsaktivitet, herunder også leige av lokale.
6. å delegere mynde og oppgåver til vertskommunen Volda etter følgjande lovverk og forskrifter, etter kommunelova § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid, annet ledd:
 - Forureingsloven §7, §11, §18, §22 og §48
 - Kapittel 12, 13 og 15 i forureingsforskrifta
 - Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg med unntak av §2 om kommunal overtaking av private avløpsanlegg
 - Plan og bygningsloven §§20-1, 20-2, 21-2, 21-7, 21-4 og 27-2

Etter handsaming i kommunane vert avtalen oppdatert med dei kommunane som vert med i samarbeidet.

Samarbeidsavtalen har 24 mnd oppseiingstid.

Vedlegg:

Samarbeidsavtale – Vertskommunesamarbeid.docx

Vanylven kommune - Gebyrforskrift forurensningsmyndighet.docx

Saksopplysninger:

Saka om tilsynssamarbeid har tidlegare vore handsama politisk som ei vedtakssak og ei orienteringssak i dei fleste kommunane på Søre Sunnmøre. Saka kjem no opp som likelydande vedtakssak i seks av kommunane på Søre Sunnmøre. Sande og Herøy kommunar har valgt å ikkje gå vidare med saka.

Kva er spreddt avløp?

Spreidd avløp er avløp frå hus og hytter som ikkje er kopla til offentleg kloakk. Det kan til dømes vere slamavskiljar, minireinseanlegg eller infiltrasjonsanlegg som reinsar avløpsvatnet lokalt.

Tilsyn med spreidd avløp betyr at kommunen kontrollerer om slike avløpsløyser fungerer som dei skal og følgjer reglane som gjeld. Målet er å passe på at avløpsvatn ikkje forureinar naturen, drikkevatt, bekkar, elvar eller sjø.

Kvifor gjer kommunen tilsyn?

For å verne miljøet og naturen.

For å hindre forureining av badeplassar og drikkevatt For å sikre likebehandling og at reglane blir følgde.

Kva skjer under eit tilsyn?

Kommunen kan:

- Sjå på dokumentasjon for anlegget
- Kontrollere at anlegget er rett type og rett plassert
- Sjekke drift og vedlikehald
- Ta ei befaring på eigedomen

Kva betyr dette for huseigaren?

Som eigar har du ansvar for at avløpsanlegget ditt:

- Er godkjent
- Fungerer som det skal
- Blir vedlikehalde

Dersom anlegget er gammalt eller ikkje reinsar godt nok, kan kommunen krevje at det blir utbetra eller skifta ut.

Kort sagt:

Tilsyn med spreidd avløp handlar om å sikre at avløpsvatn frå hus utan offentleg kloakk ikkje skadar miljø eller helse.

Status og finansiering

Tilsyn med spreidd avløp vert ikkje fulgt opp i nokon kommunar i felleskapet med unntak av Hareid, som har ei delstilling knytt til arbeidet. Tilsyn med spreidd avløp er sjølvkostfinansiert og alle kostnader knytt til arbeidet dekkast av eigarane av spreidde avløp gjennom tilsynsgebyr. Tilsynsgebyret kan byggast opp på mange ulike måtar og må vedtakast av kvart enkelt kommunestyre årleg. Tilsyn med spreidd avløp er lovpålagt etter forureiningsforskrifta §12-2. Tilsynet vert finansiert gjennom tilsynsgebyr. Normalt er tilsynsarbeid på spreidd avløp 100% sjølvkostfinansiert, noko som betyr at dei som får tilsyn betalar heile kostnaden med ordninga. Ein kan velje å sjå på det som feiing, alle med pipe er med på å finansiere feiar og tilsyn med eldstad. Dersom du ikkje har pipe slepp du feiaravgift.

Val av organisasjonsform

Det har tidlegare vore uavklart kva organisasjonsform ein skal velje, og om det er mogleg å løyse oppgåvene gjennom allereie eksisterande IKS som VØR og SSR. Eit anna alternativ var å gå inn i allereie eksisterande tilsynsordningar. I dette tilfellet har vi kontakta Ålesund og Nordfjord tilsynssamarbeid. Dette er no avklara og administrasjonen har landa på at ein tilrår administrativt vertskommunemodell som samarbeidsform.

Vertskommunesamarbeid

Både Nordfjord og Hallingdal er organisert som administrative vertskommunesamarbeid etter Lov om kommunar og fylkeskommunar (kommuneloven) §20-2. Administrasjonen ser at dette er ein føremålsteneleg organisasjonsform i mangel av andre mindre formelle organisasjonsformar som opnar for delegering av mynde på tvers av kommunegrenser.

Lovheimel til slikt samarbeid, Kommuneloven § 20-2. Administrativt vertskommunesamarbeid

«En kommune (samarbeidskommune) kan avtale med en annen kommune (vertskommune) at vertskommunen skal utføre oppgaver og treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning. Dette gjelder på tilsvarende måte mellom fylkeskommuner.

Kommunestyret eller fylkestinget delegerer selv myndighet til å treffe vedtak som er nevnt i første ledd, ved å instruere kommunedirektøren i egen kommune eller fylkeskommune om å delegere myndigheten til kommunedirektøren i vertskommunen.

Folkevalgte organer i vertskommunen har ikke instruksjons- eller omgjøringsmyndighet i saker der myndigheten er delegert etter andre ledd.

En samarbeidskommune kan gi vertskommunen instruks om hvordan den delegerte myndigheten skal utøves i saker som bare gjelder samarbeidskommunen eller dens innbyggere.

Hvis vertskommunen treffer vedtak etter delegert myndighet fra en samarbeidskommune, kan samarbeidskommunen omgjøre vedtaket etter reglene i forvaltningsloven § 35 første ledd.»

Ei slik organisering krev ein samarbeidsavtale. Avtalen er lagt ved saka.

Økonomi

I tidlegare orienteringssak i Volda kommune vart det presentert eit årleg gebyr på 995 kroner. Til samanlikning har vi lista opp korleis Hallingdal har bygd opp sitt gebyr under og inkludert prisane. I Hallingdal har dei ca. 6000 anlegg, medan på Søre har vi ca. 5500 anlegg. Ein ser at i Hallingdal fører dei tilsyn med olje- og fettutskiljarar også, dette må vi også inkludere i vårt tilsynssamarbeid. Merk at i Hallingdal fører dei tilsyn med kapittel 13 anlegg, altså det vi på Sunnmøre definerer som kommunale anlegg. Det er også sær mange kapittel 13 anlegg, slik at samarbeidet tener mykje pengar på desse tilsyna. Samtidig seier samarbeidet at kvart gebyr skal syne den reelle kostnaden med kvart tilsyn. Det er likevel ei viss fare for at kapittel 12 anlegga i Hallingdal er indirekte subsidiert av kapittel 13 anlegga i oppsettet under.

Gebyrsatsar

Gebyra dekkjer handsaming av løyve etter "Forskrift om begrensning av forurensing", handsaming etter eventuelle lokale forskrifter og handsaming av avløpsanlegg etter Plan og Bygningslova. Gebyra dekkjer kontrolltiltak og tilsyn for å sikre at forskriftene, eller vedtak i medhold av forskriftene, vert helde. Tilsynet dekkjer vidare nødvendige synfaring under handsaming av slike saker.

- a) Timepris kontor og felt kr 800.-
- b) Tilsyn av små avløpsanlegg < 50 personekvivalenter (pe), kap 12 pris årleg gebyr kr 375.-
- c) Tilsyn av større private avløpsanlegg årleg sats 50-2000 pe: Gebyr kap. 13
- d) Tilsyn med- og behandling av byggesak for oljeutskiljarar fakturert etter medgått tid
- e) Uttale VA-plan inkludert i bygge- utleppsgebyret
- f) Saksbehandlingsgebyr for behandling av utsleppssøknad <50 pe kr 4 800,-
- g) Saksbehandlingsgebyr for behandling av utsleppssøknad 50-2000 pe fakturert etter medgått tid

Det er ikkje råd å samanlikne ein-til-ein når det gjeld gebyret og tal på anlegg. Hallingdal har to hovudfarstarar gjennom alle deltakarkommunane, medan Søre Sunnmøre er meir utfordrande geografisk. Mesteparten av tilsynsarbeidet skjer likevel frå kontoret, så gebyrsatsane kan gir oss ein peikepinn på kor gebyrnivået vil ligge. I tidlegare saksutgreiing har gebyrsatsen vore førespegla å ligge på 955 kroner årleg for eit enkelt anlegg. I gebyrsatsane i Hallingdal ser dei at dette gebyret er 375 kroner, altså **mykje lågare** enn

tidlegare førespegla. Hareid, som einaste kommune med dette gebyret på Søre Sunnmøre i dag tek 700 kroner per år.

Organisering

Etter samtalar med Nordfjord og Hallingdal har administrasjonen landa på at samarbeidet på Sunnmøre bør vere eit nøkternt fagmiljø, men samtidig robust nok til å tåle utskifting av personell. Tilsyn med spreidd avløp kan vere ein belastande jobb og ein har i Hallingdal opplevd ein del utskifting av tilsette. Å tilsette to personar i fyste omgang vert vurdert som fornuftig og nøkternt. Administrasjonen vurderer likevel at talet tilsette vil kunne auke i framtida om arbeidsmengda tilseier det. Dette vil evt. kome gjennom ei ny sak om behovet tilseier det i framtida.

Kva skal samarbeidet gjere?

Tilsynssamarbeidet på Søre Sunnmøre skal: (lista er ikkje uttømmende)

- Føre tilsyn med spreidde avløp etter kapittel 12 i forureingsforskrifta
- Føre tilsyn med kommunale og private avløpsanlegg etter kapittel 13 i forureiningsforskrifta
- Tilsyn med- og behandling av byggesak for oljeutskiljarar
- Handsame søknadar om utsleppsløyve etter kapittel 12 og 13 i forureiningsforskrifta

Ut over dette skal tilsynssamarbeidet bistå kommunane med arbeid i reguleringsplanar og rettleie innbyggjarar og verksemdar i saker knytt til forureining og utsleppsløyver.

Gebyrforskrift

For å kunne krevje gebyr er ein avhengig av å ha heimel til å krevje gebyret. Gebyrforskrifta er utbreidd i samarbeid med Visma Momentum som også bistår kommunen i selvkostrekneskapet. Gebyrforskrifta ligg vedlagt og må leggjast ut til offentleg ettersyn før den vert lagt fram for godkjenning av kommunestyret.

Tidslinje

Haut 2024 - saka var oppe som vedtakssak i alle kommunane. Alle vedtok vidare utgreiing av tilsynssamarbeid. Vår 2025 - saka var oppe som orienteringssak i dei fleste kommunane. Administrasjonen la fram status og ga ein peikepinn på kostnader, administrasjons- og samarbeidsform. Vinter 2026 - saka om vertskommunemodell vert vedteke som løysing på organisering og felles gebyrforskrift vert lagt ut på 6 veker høyring Vår 2026 - gebyrforskrift og vertskommuneavtale vert vedteke.

Sommar/haust 2026 - tilsettingsprosess starta, ein ser her føre seg å tilsette leiar for samarbeidet før sommaren og at leiar får ansvar for vidare rekruttering nærare jul slik at personen får tid til å bygge eit rammeverk før ein får fleir tilsette. Januar 2027 - gebyrforskrifta trer i kraft.

Tilsyn i byggesaker

Som nemnd i dei føregåande sakene er ikkje tilsyn på byggesak tatt med i denne omgang. Det er fullt mogleg å gjere dette seinare, men kanskje er noko av grunnen til at Hallingdal har lukkast at dei har satsa utelukkande på avløp og dermed fått prioritert dette. Om tilsynssamarbeidet skal utvidast også med byggesaksområdet vil evt. kome opp som ei eige vurdering etter 1-2 år.

Bistand til kommunane

Tilsynssamarbeidet skal bistå kommunane i byggesaker og reguleringsplanar som involverer spreidd avløp eller etablering av kommunale avløpsreinseanlegg og/eller avløpsleidningar.

Vassmiljø

I tidlegare saksframlegg og orienteringar har det vore trekt fram arbeidet med vassmiljø. Kommunane er som kjend ansvarleg for oppfølging av vassmiljø i samsvar med vassforskrifta. Det overordna målet er at alt vatn skal ha god tilstand (økoslogisk og kjemisk miljøtilstand), jf. §§ 4 til 7 i vassforskrifta.

Vassforvaltning er ikkje eit forvaltningsansvar kommunen kan krevje gebyr for. Dette betyr at kommunane sjølve må finansiere eit slikt arbeid. Det er tilrådeleg å implementere dette arbeidet i tilsynssamarbeidet, men ikkje avgjerande. Erfaringa frå Hallingdal er at det er enklare å få anleggseigarar med på oppgradering dersom ein kan syne til kartlegging av vassmiljø og at deira anlegg faktisk utgjer ein forskjell. Dersom vi som kommunar ikkje delegerer dette arbeidet til tilsynet, og samtidig ikkje følgjer det opp lokalt, vil det kunne gjere tilsynssamarbeidet vanskelegare.

Det er nytta kunstig intelligens for å førebu saka, både til utarbeiding av saksopplysningar og til å skrive samandrag og tilråding. Tekst generert ved hjelp av kunstig intelligens er kvalitetssikra av sakshandsamar.

Vurdering og konklusjon:

Erfaringar frå andre samarbeid syner at administrativt vertskommunesamarbeid fungera godt. Administrasjonen har undersøkt andre moglegheiter, men ser ikkje at disse har nokon fordelar over administrativt samarbeid. Ein lander difor på at administrativt samarbeid er den beste organisasjonsformen.

For at ein skal få ein effektiv drift og så få ledd som mogleg vil det vere fornuftig at vertskommunen administrera tømning av private avløpsanlegg.

Kvar kommune fakturerer anleggseigar og sitt på kvart sitt sjølvkostfond. Dette vil vere hensiktsmessig då alle kommuane har disse ressursane internt allereide. Det vil føre til auka arbeidsmengd, men dette må løysast i kvar einskild kommune, eller ved samarbeid.

Forvaltning av vassmiljø vil truleg ikkje vere avgjerande det fyste året. Kommunane kan difor fremme dette som eige sak i samband med budsjettet for 2028 dersom dette då er aktuelt.

Likestillingsmessige sider ved saka: ingen kjende

Konsekvensar for folkehelsa: ingen kjende

Miljøkonsekvensar: Tiltaket er viktig for å unødig forureining

Økonomiske konsekvensar: ingen kjende

Beredskapsmessige konsekvensar: ingen kjende

Konsekvensar for barn og unge: ingen kjende

Andreas Chr. Nørve
kommunedirektør